

10.5.4. İslam Düşüncesinde İtikadi ve Siyasi Düşünceler Özet

4. İslam Düşüncesinde İtikadi Ve Siyasi Yorumlar

İslam düşüncesinde inanç konularıyla ilgili olarak yapılan tartışmalar sonucunda farklı yorumlar ortaya çıkmıştır. Haricilik, Mürcie, Mutezile ve Şia gibi bazı mezhepler, fikir ve tutumlarıyla, çoğunluktan farklılaşmışlardır. Bu gruptan herhangi birine mensup olmayıp çoğunluğun temsil ettiği çizgiyi sürdürenler **Ehl-i sünnet olarak isimlendirilmişlerdir.**

Ehl-i Sünnet:

Dinin temel konularında Hz. Peygamber'in sünnetini ve sahabenin, takip ettikleri yolu benimseyenler. Ehl-i sünnete bağlı olanlara Sünni de denir. Hasan Basri'nin öncülüğünde Ebu Hanife'nin inanç ve amel konusundaki görüşleri Ehl-i Sünnetin şekillenmesinde etkili olmuştur.

Ehl-i sünnet, İslam dininin temel inanç esaslarında genel olarak aynı düşündüğü hâlde bunların ayrıntılarının yorumlanmasında farklı görüşler benimseyerek kendi içerisinde Maturidilik ve Eşarilik olmak üzere iki ana mezhebe ayrılmıştır.

Maturidilik

10. SINIF 5. ÜNİTE
İSLAM DÜŞÜNCESİNDE İTİKADİ, SİYASİ VE FİKHİ YORUMLAR

Önderi: Ebû Mansur Muhammed b. Mahmud el-Maturidi

Bazı Prensipleri: Dinî nakillerle akli uzlaştırma yoluna gidilmiştir. Allah'ın (c.c.) varlığı ve sıfatları,

peygamberlik, ahiret inancı gibi bilgiler ile davranışların iyi ve kötü olup olmadığı akılla kavranabilir.

İmanın tamamlanması için amel çok önemlidir. Ancak amel imanın şartı değildir. İman amelin şartıdır.

Büyük günah işleyen kimse dinden çıkmaz fakat günahkâr olur, tövbe ederse affedilmesi umulur.

Yaygın Olduğu Bölgeler: Özellikle Türkler arasında tanınmış ve kabul edilmiştir. Bu mezhep Türkiye,

Kuzey Afrika, Orta Asya, Hindistan, Pakistan, Malezya ve Endonezya'yı kapsayan geniş bir coğrafyaya

yayılmıştır.

Aklî Delil: Bütün öncülleri akla dayanan delildir.

Naklî Delil: Bütün öncülleri nakle dayanan delildir.

Eş'arilik

Önderi: Ebû'l-Hasen el-Eşarî

Bazı Prensipleri: İnanç esasları Maturidilik ile çok yakındır. Ancak Eşarilik'te akıldan çok vahiy ön plandadır. İyi ve kötü, güzel ve çirkin akıl ile değil ancak vahiy yoluyla bilinebilir. Allah'ın (c.c.) zati ve subuti sıfatları konusunda önemli bir farklılık yoktur. Eşarilik'te de büyük günah işleyen dinden çıkmaz.

Günahı karşılığında bir süre cehennemde kalır sonra cennete gider veya Allah (c.c.) isterse onu affeder.

Yaygın Olduğu Bölgeler: Başta Irak ve Suriye olmak üzere, Hicaz, Horasan, Mısır ve Kuzey Afrika'da yaygındır.

Şiilik (Şia): Şia, Hz. Peygamber'in vefatından sonra Hz. Ali'yi (r.a.) halifelğe (imamet) en layık gören ve onu meşru halife kabul eden; ondan sonraki halifelerin de onun soyundan gelmesi gerektiğine inanan toplulukların ortak adıdır. İtikadi, siyasi ve fıkhi konularda kendine özgü fikirleriyle bir ekol olmuştur.

İmamiye:

Günümüzde Şiilik denildiği zaman genellikle İmamiye ekolü anlaşılır. İmamların sayısının on iki olduğuna inandıkları için "İsnâ aşeriyye" olarak

da isimlendirilir. İmamiye; başta Hz. Ali (r.a.) olmak üzere imamların halifeliğinin hem ayetlerle hem de Hz. Peygamber'in vasiyetiyle sabit olduğunu öne sürerler. Hz. Peygamber'in Veda Haccından dönerken Hz. Ali'yi kendisinden sonra halife tayin ettiğini iddia ederler. Ondan önce halife olan Hz. Ebubekir, Ömer ve Osman'ın yönetimleri meşru değildir. Onun kendisinden önceki üç halifeyi kabul edip itaat etmesini ise takiyye (siyaseten sakınma) ile açıklarlar.

Zeydiye:

Şia'nın diğer önemli bir ekolü olan Zeydiye, dördüncü imam Ali Zeynelabidin'in oğlu Zeyd'i imam kabul eder. Ancak İmamiye şiası Zeyd b. Ali'yi peygamber soyundan geldiği halde 12 imam içinde kabul etmez. İmamet konusundaki bazı görüşleriyle diğer Şii fırkalardan ayrılırlar. Görüşleri Ehl-i sünnete çok yakındır. Zeydiye'ye göre Hz. Peygamber isim ve şahıs belirterek kimseyi imam olarak tayin etmemiştir.

YENİ NESİL EFSANEM SERİSİ

YENİ NESİL AKILLI DEFTERLERİMİZ

YENİ NESİL SORU BANKALARIMIZ

Sipariş Tel:

0 555 153 08 74 - 0 505 979 88 88

Sadece Din Dersi...

DDY YAYINLARI